

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési árjak, nyitlertek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és hérvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 20—

Fél évre 10—

Negyed évre 5—

Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyitlitter ára 1 K

MURAKÖZ

Főszerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.Kiadó és lejtálmajdos:
STRAUSZ SANDOR.

Bizakodjunk!

Ami még negyedfélevesi keserves kioldás után az emberekben a bizakodást éber tartja, az — más momentumoktól eltekintve — különösen az a remény, hogy valahára vége szakad a borzalmaknak és nélkülözéseknek. Nem szenvedjük el a háborút a háború, hanem a béke kedvéért. Minden mozzanat, sőt minden szó, amely a békekötést halasztani alkalmas, azzal fenyeget, hogy az emberek ellenálló képességét a háborús szenvedések ellen csökkenti. Aki jól akar az embereknek és becsületesen kívánja, hogy kitartsanak, az kerülni fogja, hogy kétkedéssel és bizalmatlankodással reményeiket elrontsa. A legfontosabb ma, hogy bizzunk a közeli békében.

Királyunk minden alkalmat megragad, hogy a békekötés reményét táplálja és szívén viseli a béke ügyét. Külügyminiszterünk hasonlóképpen minden, a nyilvánosságunk szánt beszédében kifejezést ad ennek a reménynek és bizodalomnak. Mert veszélyes volna minden, a béke közeledésébe vetett reményt jogosulatlan illúzióknak, minden felcsillanó lángocskát delíbiáknak és minden bizakodást fellejtésnek bélyegezni. Ha ezelőtt az volt a jelszó, hogy győzni fogunk, mert győznünk kell, hogy most még sokkal inkább bizni kell a békében, mert ebben bízunk kell.

A béke valószínűsége egyébiránt a legtöbb hétköznapon láthatólag növekedett. Nem igen értettük, miért kellett Wilson első beszédét (az ismeretes tizenhárom követeléssel) egyenesen békeellenesnek tartani. Még kevésbé értettük, miért akartak találni Wil-

sonnak a kongresszushoz intézett legutóbbi beszédében azt a célzatot, hogy meggyűlöltse a békét és miért nem látták ebben a beszédében azt, ami tényleg jellemző: egy nagy lépést a béke felé?

Wilson második beszéde határozottan engedékenységet tanúsít. Akinek nem szándéka, hogy megsemmisítsen minden béke reményt, az észrevehette, hogy az Egyesült Államok elnöke éppenséggel nem zárkózik el a megértés és a megértetés elől, hogy beszédének irányzata korántsem háborúra uszító, rosszakaratu vagy átkodott. Böven nyújt alkalmat tárgyalások folytatására és noha — mint az másképp fel sem tételezhető — erősen amerikai ízű, gonoszság nincs benne. A központi hatalmaknak azt az államférfiát, aki ezt a beszédet kerek elutasítaná, jogosan lehetne vádolni azzal, hogy a háborút elnyújtani akarja. Máskülönben nyitlan válaszolnia kell rá, mert Czernin felszólítására, hogy kezdjünk a békéről tárgyalni, Wilson beszéde olyan válasz, amely külügyminiszterünk erkölcsi sikerét jelenti.

Lloyd George beszéde sem rombolja el békereménységünket, mert tudjuk, hogy azt az angol belpolitikai viszályok diktálták. Állása inog és minden eszközhöz kapkod, mely lehetőséget látszik nyújtani ehhez, hogy önmagát és háborús politikáját megmentsen. De az angol nép nem igen hajlik arra, hogy őt és politikáját tovább is támogassa. Nemcsak a nép, hanem előkelő, mértékadó angol politikusok is békét akarnak. Ha Lloyd George ideig-óráig tartja is magát, napjai meg vannak számlálva.

Es ne felejtjük el, hogy Wilson ma már nem egyszerű szövetségese az európai

antántnak, hanem feje annak. Amit ő el fog határozni, annak alávetik magukat a többiek, ha most még annyira tele harsogják is a világot harci zajjal.

Bármit mondanak, közeledik a béke s ezt a reményünket senki által elrontani nem engedjük.

A hadi szerencsétlenek és hadiemlék ügye.

A hadi rokkantak, özvegyek és árvák gyámolítására s az elesett hősök hadi emlékének feállítására Csáktornya megalakult nagybizottság tevékenységét végre a nagyközönség elé viszi. A vasárnap megtartott propaganda-gyűlés szárnyakat adott a mozgalomnak s a nagybizottság most már a nagyközönséghez fordulhat támogatásért, hogy a hadi szerencsétlenek gyámolítására tőkét, a hadiemlék felállítására pedig alapot gyűjtsön.

Csáktornya megértő társadalmi az örvendetes jelek után itélve egész lelkesedéssel siet a kibontott zászló alá. Nem gondolkozik előtűt, hogy támogassa-e a humanus és hazafias ügyet? Mindenki hazafias kötelességéből s hazafias érzéséből kifolyólag siet adakozni tehetsége szerint. S ebből a mozgalomból azok sem vonják ki magukat akik Csáktornyan kívül, vagy attól távol laknak, de akiket egyébiránt a rokoni, baráti vagy egyéb kötelékek a kedves emlékek Csáktornyához fűzik.

Valamennyiünknek vállvetve kell összehoznunk, hogy a kitűzött célt elérjük. Mindnyájunknak közös akarat, erős elhatározással, erős szívvel kell hozzájárulnunk, hogy a hadi szerencsétleneken segítsünk s

A hála jele.

Irtá: Nemo.

Paál József tanár éppen az íróasztalánál tüdőgölt hosszuzárú pipával a szájában és javított tanítványainak keserves latinságu írásbeli dolgozatait, amikor az ajtón nagy szuszogással egy kövér hölgy lépett be, kinalásra se várva, lerohadt az első székre és a muffjával legyezgette magát.

Szakgatottan kiáltott:
— Bocszáson meg, tanár úr... a szívem... az asthmám... három emelet... és az izgatottság... mi földszinten lakunk.

— Mivel szolgálhatok, Nagysád? — kérdezte a tanár úr hidegen.

— Én vagyok annak a Kajos Pistának a szerencsétlen anyja, aki a Tanár úr osztályába jár. Azt hallom, hogy meg fog bukni. Uram, ettől megbasad a szívem; hiszen anyyi más bajunk is van otthon. A férjem fogorvos, dolga is van elég, de a rheumája! Fájdalommal keresi kenyerét. S én az én asthmámmal, amikor lélegzeni se tudok...

— Hát hiszen, ez mind nagyon szép, de...
— Mit szép? Azt mondja, hogy ez mind szép! — kiáltott fel az asszony. — Tanár úr, ez borzasztó! Hogyha hallaná, hogy nyugtunk mi egész éjjel az ágyunkban, akkor bizony nem mondaná, hogy szép.

A tanár úr kissé elfordult s így szólt:

— De nagysád, én csak azt akartam mondani, hogy mind nagyon jó, de...

— Jó? De az Istenért, tanár úr, hogy mondhatja, hogy jó? Hisz ez borzasztó csapás, oly szenvedés, mely kétségbe ejt. Hogy lehetne ez jó? Paál kezdett türelmetlen lenni.

— Mivel szolgálhatok? Nem érek rá!

Az asszony nem zavartatta magát, csak beszélt tovább:

— Az uram erőlyes, tehetséges ember. Ha majd egyszer fogorvos lesz szükségére Tanár úrnak, csak forduljon hozzá. Aztán meg az uram találta fel azt a híres fogport, ami oly sok jóvedelmezt hajt. S mégis... az uram fogorvos, a Gerber úr hozzá képest csak borbély. S a Gerber Miska nem bukik meg, a mi Pistának meg igen. Hol itt az igazság?

A tanár urat kezdte a dolog mulattatni.

— Nagysád, bár a férje feltalálta is a fogport, de a fáról be kell vallani, hogy igen lusta diák, a Gerber Miska pedig egyike a legjobb tanulóknak. Nem hiszem, hogy a fiát át lehessen eresztetni. Ugy tudom, hogy csak a tornázhoz ért.

— Igen, a tornázhoz, — mondta az asszony, örülve, hogy mégis hall valami dicséretet a fáról. — És ellejtette, Tanár úr, mihez ért még a fiam: a földrajzhoz, — olyan jól ismeri Gömör, Csömör...

Paál felkacagott.

— Nevet, Tanár úr, ez jó jel. Tudtam mindjárt, hogy nem lesz olyan kegyetlen a fiamat megbuktatni.

— No, ezzel nem igen biztathatom — felelt Paál — de egy tanácsot adhatok. Adják be a fiút az ipariskolába, mert a gimnáziumban alig fog feljebb jutni.

Erre aztán Kajosné öngyűlöletével fölugrott és gömbölyű testét a tőle telhető legméltóságosabb állásba egyensúlyozva felkiáltott:

— És ezt nekem meri mondani? Az én uram fogorvos, tanult ember. Tanár úr, én nagy tudós lehet s ha megannyi latin szót tud is — de nincsen szíve!

És ezzel a termetes asszonyosság otthagya a tanár urat a faképnél...

Tanév végén megtörtént az a hihetetlen dolog, hogy Kajos Pista nem bukott meg. Kögyelomból átszusztott.

Másnap egy hölgy jelentette be magát Paál tanár úrnál s bár kissé szuszogva, de azért mégis örömtől ragyogó arccal belépett Kajosné öngyűlöletével.

— Óh, Tanár úr — kiáltott már az ajtóban. — Félreismertem önt. Visszavonok mindent. Ön derék férfi, nemes jellem.

hogy hősi halált halt fiaink emlékét Csáktornyan megörökítsük.

A nagybizottság a gyűjtés ügyében a következő felhívást bocsátotta ki:

... Szeret az országban megindult a mozgalom, hogy a világháború hőseinek emléke méltó módon megörökíttessék, hogy a háború áldozatairól gondoskodás történjék.

Országos törvény az emlékek felállítására már kötelezi a községeket. A rokkantügy s a hadiözvegyek és árvák gyámoltása az állam és társadalom egyformán meleg gondoskodásának tárgya.

Csáktornya közönsége is megéri a nagy idők kivánalmait. Nem várja a felhívást, hogy kötelességét teljesítse, hanem szíve su gallatára hallgatva, még az országos törvény életbeléptetése előtt bontja ki a honpolgári becsület szent zászlaját.

Csáktornya minden lakosa lelkesezettel, örömmel fog áldozni a hazaszeretet oltárán.

Nagy időköt élünk! Hízánk milliói véreznek egy jobb jövőért, egy szebb életért. Csáktornya fiai is ott küzdenek a harc mezén. Valamennyiünk helyett harcolnak, véreznek. A háború élő áldozatai: a rokkantak s a hősi halált, halt hősök hátramardottjai, az özvegyek és árvák, mindenkinél jobban szenvednek.

Nem hősök ezek többé, hanem félistenek, kik iránt végtelen, soha meg nem szűnő hálával, kegyelettel és áldozással tartozunk. Mártírok a rokkantak, a hadiözvegyek és árvák, kiknek lájój sebeit beheggeszteni kötelességünk.

Monumentális szobrot emelünk Csáktornya elesett hőseinek. Oltárt építünk szíveinkben, melyen a hadirokkantaknak, özvegyeknek és árváknak állandó áldozati tűzet gyújtunk.

A szobor lesz a mi templomunk. Ide fogunk zarándokolni évről évre kegyelettel s ez fog bennünket emlékeztetni szüntelenül azokra a kötelességekre, melyeket a háború szenvedéseinek enyhítésében, az üttört sebek gyógyításában ép ennek az emlékszobornak a felállításával magunkra vállaltunk.

Esedezve fordulunk tehát Csáktornya hazafias, humanusan gondolkodó társadal-

Paál megjegyezte, hogyha rajta mult volna, Pista nem ment volna haza szekundák nélkül.

Ebben a pillanatban Kajosné a szomszéd-szoba ajtaján észrevette a tanár úr feleségét, ki kis fiát tartotta ölében. Hozzárohant oly gyorsasággal, amelyet senkisémet tételezett volna fel róla.

— Oh, most már tudom, kinek köszönhetem boldogságomat. Hiszen kegyed is anya, vele érez az anyai szívvel, fogadja ezt a csekélységet örök hálám jeléül!

Ezzel a kezében tartott csomagot a fiatal asszony ölébe tette s úgy eltűnt, hogy észre se vették.

A tanár és felesége meglepetve néztek egymásra.

— Attól félek — mondta az asszony, hogy pénz van benne.

— Na, hiszen csak az kellene, olyan gombos levéllel küldöm vissza, hogy tudom, nem tessik be ide többé a lábukat, — bosszankodott a tanár úr.

Lassan és vigyázva bontotta föl a fiatal asszony a csomagot. Mikor aztán meglátták, hogy mi van benne, hangos kacagásra fakadtak mindketten.

A dobozban egy skatulya Kajos Károly-féle világhírű fogpor volt.

mához, hogy minket megértsen, hogy velünk együtt érezzen, hazafias akciókban tehetségesen mérten, jószívvvel és érzéssel hathatósan támogasson.

Adakozzon mindenki tetszése szerint: szoborra, a segélyre szorultak támogatására vagy mindkettőre, hogy mihamarább és minél tekintélyesebb összeg álljon rendelkezésünkre, hogy a szobrot felállíthassuk, hogy a sebeket minél hathatósabban meggyógyíthassuk, minden omló könnyet minél előbb felszáríthassunk.

Nem lennének méltók a hősközhöz, kik értünk véreztek, ha róluk megfeledkeznék; ha a hívó szöveget meg nem hallanók, ha megdobbanó szívünket meg nem hallgatnók!

Az adakozók nevei, egy emlékkönyvben megörökítve, a felállítandó hadiemlékben örök időkre el fognak fejeztetni.

Adakozzunk gyorsan, hogy hazafias intencióinkat minél előbb valóra válthassuk! Isten áldása kísérje Csáktornya nemes közönségét!

Az ívek számozottan bocsátatnak ki. Ezért minden címeit megkeretük, hogy a gyűjtő ívet megőrizni s azt a bizottság ügyvezető elnökéhez (tanítóképző-intézet) viszszaajuttatni szíveskedjék. Ugyancsak innen kérhetők gyűjtőívek vagy újabb gyűjtőívek is. A gyűjtött adományok a bizottság pénztárához, Petrics Ignác városi pénztárukhöz küldendők be.

Gyűjtés a hadirokkantak stb. javára.

A hadirokkantak, özvegyek és árvák s a hadiemlék javára a lefolyt héten adakoztak:

Scheffer Rezső	Csáktornya	1500 K
Kelemen Béla		100 „
Blau Sándor		100 „
Löbl Rezsőné		150 „
Löbl Alfonz		50 „
Löbl Árpád		50 „
Heilig József		200 „
Heilig Józsefné		100 „
Özv. Deutsch Edéné		40 „
Deutsch Salamon		100 „
Özv. Deutsch Jenőné		400 „
Csakathurner Ármín		100 „
Graner Mór		150 „
Graner Béla		50 „
Hódosi Vilmos		200 „
Tolazzi Dániel		10 „
Özv. Salon Péterné		10 „
Hirschsohn Henrik Ludbreg		10 „
Simon István Drávanagyfalú		50 „
Mayercsák Aladár		100 „
Stimecz József Murasiklós		10 „
Habus János Alsópuzstafa		10 „

Összesen 3490 K
Múltkori kímutatás 10640 „

Főösszeg 14130 K

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselet.

K Ü L Ö N F É L É K .

— A rokkantak és hadiemlék működési estélye. A hadi szerencsétlenek és hadiemlék javára a nagybizottság március 9-én

nagyszabású műkedvelői kabarét rendez. A kabaré zenei és énekszámokból s színelőadásból fog állani. Az előadás gazdag műsoránál fogva nagyszabásúnak ígérkezik. A kibocsátott meghívó következőleg szól: A csáktornyai hadi rokkantak, özvegyek és árvák gyámoltására s a hősi halált haltak emlékének megörökítésére megalakult bizottság március hó 9-én este, a Zrinyi-szálló nagytermében jótékony célú kabaré előadást rendez, melyre t. címet tisztelettel meghívja. Az előadás kezdete pont 8 óraker. Belépti díj személyenként 5 K, családjegy három személyen túl 15 K. Felülírtetések köszönettel fogadjátok s a »Muraközben« nyugtáztatjátok. A hölgyek tisztelettel kérelmek, hogy az estélyre utcai öltözékben megjelenjenek, szíveskedjenek. Az előadás műsora: Magyar táncok (Bráhm), zongorán előadják Burgeits Istvánné és Nuzsy Stefánia. — Temetőben, prólog (Zombory Gyula), szereplők: hadi özvegy Hajas Irma, árvája Weisz Annuska, Géniusz Dobosy Böske. — Fantázia (Mozart), zongorán előadja Gráner Sárika. — Hadi árva (Kis Menyhért) szavalja Mik Károly — Bánkódás (Csiky János), Das Zauberberied (Meyer—Halmund), Üzenet (Szávay Zoltán) Unter der Linde (Nagy Géza), Burgeits Istvánné zongorakísérete mellett éneklő Engel Frigyesné. — A két levél (Géczy István) monológ, előadja Dénes Iluska. — Magyar Ábránd (Gaal Ferenc), zongorán előadja Dobosy Irma. — A végrehajtó (Ábrányi Emil) vígjáték 1 felvonásban; szereplők: Dénes Jolán (özv. Majorné), Pollák Janka (Biri), Baumann Vilma (Náni), Tóth Dezső (Gáspár, végrehajtó), Greguss Pál (tanárjelölt), Mik Károly (Fehérvári, ügyvéd). — A bizottság felkéri az estélyi iránt érdeklődőket, amennyiben meghívót tévedésből nem kaptak volna, az iránt az ügyvezető elnökséghez (tanítóképző-intézet) fordulni szíveskedjenek.

— **Adományok.** A Csáktornyai Takarékpénztár a csáktornyai kórház alapja javára 300 s a Ker. Nőegyletnek 100, a Muraközi Takarékpénztár a csáktornyai önkéntes tűzoltóság s a Ker. Nőegyletnek 80—80 K-t adományozott, mely összegekért Csáktornya város előjárósága, illetőleg a tűzoltóság parancsnoksága s a Nőegylet elnöksége hálás köszönetet mond.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi utcai állandó mozgó színházban a mai előadások műsora: Rettegés (tragédia 4 felv.). — A szerdai előadáson a Fekete gyémántok első része kerül színre. Ez utóbbira a jegyek t. hó 4-étől előre válthatók. Az előadások d. u. 6 és este 8 óraker kezdődnek.

— **Katonaszükevények.** Marburgból a hét folyamán katonákat költöttek meg katonai automobilon. A katonák körözik. A katonai automobilon B III. 27. jelzéssel van ellátva.

— **Gyilkosság.** Gáborvölgy községben érthetetlen gyilkosság történt m. hó 24-én. Egy Hudin Alajos nevezetű odaváló 29 éves 48. gyalogezredbeli katonát, aki orosz hadiszerelésben megérkezett, mostanában szabadságon volt odahaza, két 16 éves gyerek karóval egy fejbe sújtott, hogy a katonát a szenvedett koponyatorés következtében következő nap reggelre kiszervenették. Hudin Alajos előzőleg kocsmában tartózkodott s valószínűleg ittas állapotban lehetett, hogy a két suhanc így elbánhatott vele. A vizsgálatot megindították.

— **Tyuktoivaj.** Néhány hét óta Perlakon és vidékén valóságos grasszállak a tyuktoivajok, míg végre a perlaki kir. csendőrség m. hó 22-én elfogta a tyuktoivajt Grazdik Regina felsőpálfi lakos személyében. A tolvaj hat esetben beismerte a lopást, állítoilag 92 tyukot lopott. A tettest a csendőrség a nagykanizsai fogházba kísérte.

— **Utonálló rablók.** Perlakon folyó hó 26-án három belicai fiatal ember, közülük katoná, a »Bárány«-féle vendéglőben iddógált. Végre befogtak és utra keltek, de egy ugyanott időző alsódomborui gazda két pakrócát is velük találta vinni. A káros fél jelentést tett a perlaki csendőrsparancsnokságnál. Rövid időre rá két hajcsár panaszt emelt a csendőrségnél, hogy a három kérdéses belicai ember a szentkereszti uton utjukat állította, őket megverte s az idősebb hajcsárnál lévő 1600 koronát erőszakkal elvéve kocsiira ugrott és elhajtott. A csendőrségnek széles körben megindított a nyomosa után a tetteseket sikerült a drávaistváni kocsmába letartóztaták. A pokrócok s a pénz megkerült.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyai izr. Nőegylet évi rendes közgyűlését ma délután 3 órakor tartja meg.

— **A katonai kórház átköltözése.** Az olaszországi hadjárat érdekei úgy kívánták, hogy a csáktornyai katonai tartalék-kórház az olasz hadszíntér közelébe helyeztessék át. A kórházat már régebben átköltöztették, az orvosok és tiszték s ápolók és katonák egyrésze mult kedden utazott el új állomáshelyére, Beglianóba. A kórház, új állomáshelyén is, mint csáktornyai tartalékkórház fog szerepelni s a kórháznak leszerelése a háború után Csáktornyan fog történni, amikor is a velők vitt ollárt s a Röntgen terem felszerelését stb. rendeltetések szerint Csáktornya közönségének vissza fogják adni.

— **Közgyűlés.** A Csáktornyavidéki Takarékpénztár február 23-án tartotta évi közgyűlését, Tóth István igazgató elnökle alatt. A részvényesek az évi jelentést s a felügyelő bizottság jelentését tudomásul vették s a nyereség felosztásához hozzájárultak és a felmentvényt minden irányban megadták. Igazgatósági tagoknak újból Hajós Ferenc dr., Hajós József, Pataky Kálmán, Isóó Viktor dr., Löbl Rezső, Kelemen István, Kolárics Imre választattak meg.

— **Propaganda gyűlés.** A csáktornyai hadirokkantak, özvegyek és árvák s hadiemlék bizottsága m. hó 24-én d. u. 3 órakor gyűlést tartott a Zrínyi-szálló nagytermében szépszámú közönség jelenlétében. A megjelent polgárságnak díszet kölcsönözött a hölgyek sokasága, kik között a helybeli nőegyletek s a Vöröskereszt-egyesület elnökei s egy sereg fiatal lányt láttunk, akik a gyűlésre eljöttek, hogy a mozgalomnak életelő erőt kölcsönözzenek. A gyűlést a bizottság elnöke, Hajós Ferenc dr. orsz. gyűlési képviselő, nyitotta meg hatásos bevezető szavak kíséretében. A nagy bizottság programját s intencióit a bizottság ügyvezető elnöke, Zrínyi Károly tanítóképző-intézet igazgató, fejtegette, buzgó beszéd kíséretében lelkesítve a megjelenteket, hogy ki-zártó támogatói legyenek a nagybizottság propagandájának. A közönség részéről fel-szóllalt Scheffer Rezső nagykereskedő, aki hatásos szavak kíséretében köszönetet indítványozott a mozgalom megindítóinak, Heilig

József és Székely Vilmosnak és a zászló-bontónak, Zrínyi Károly igazgatónak, majd a közönséget adakozásra szólította fel s hogy jó példával eljárujan, a már jegyzett 500 koronáját újabb 500 K-val a rokkant alaps 1000 K-t a szoborra fordította meg, mit a közönség riadó éljenzéssel honorált. A hölgy-közönség részéről Wollák Rezsőné szólott, igazán lelkes gyönyörű szavakkal buzdította a város hölgyközönségét, hogy a kibontott zászló alatt a megindított akciónak fáradhatatlanul előmozdítója legyen. A kitörő éljenzéssel fogadott hatásos beszéd után Heilig József szép szavak kíséretében indítványozta, hogy a gyűlés alkalmából Csáktornya közönsége üdvözölje Szurmay Sándor három honvédelmi minisztert. A gyűlés a következő sürgönyt intézte a miniszterhez: »Csáktornya nagyközség lelkes polgársága elhatározza, hogy elesett hőseinek örök emléket, szobrot állít, az elesett hősök özvegyei és árváinak, valamint a háború rokkantjainak állandó segélyezésére vagyoni alapot gyűjt. Amidőn a mai nagygyűlés alkalmából Csáktornya polgársága Nagyméltóságodnak hazafias üdvözlőt küldi, tiszteletteljesen kérjük eme elhatározásnak szíves tudomásul vételét és mozgalmunk kegyes jóindulatú támogatását. A gyűlést Hajós Ferenc dr. elnök zárta be a gyűlés abbeli határozatának kihirdetésével, hogy a nagybizottság mozgalmát helyesli s a gyűlést legnagyobb áldozatkészségével támogatja.

— **Felülfizetések.** A drávavásárhelyi áll. el. népiskola tanulóifjúsága által f. évi febr. hó 9-én az áll. népiskolában megtartott jótékony célú műkedvelői előadás alkalmával felülfizettek: Lopárics György, Treiber Antal 24—24; Simán Ferenc 18; Tóth Károly Bpest, Szilágyi Dezső Csáktornya, Simon István Drávanagyfalva, Hadi Jenő Királylak, Keleti Annuska Drávavásárhely 10—10; Filipits Lajos, Frász Tamás, Treiber Antalné, Treiber Ferenc 9—9; Meider Erzsébet, Schöber Cyrill 8—8; Március Iván 7; Marinovits Ferenc, N. N. 6—6; Tóth Dezső Csáktornya, Heissenberger Ferenc Felsőmihályfalva, Greguss Pál Csáktornya, Vreszk Vince 5—5; Zrínyi Károly Csáktornya, Visnyei János Felsőmihályfalva, özv. Löwensohn Mikéáné, Rántes Menyhért, Schubert Béla Csáktornya, Szatler Farkas Csáktornya, Makróczy Aladár Varasd 4—4; Balogh Ferenc Szentorbán-hegy, Fatudi Géza Felsőpusztafa, Csakaturner Ignác, Frász Annuska 3—3; özv. Szlovencsak Gézáné, Marinovits Janka, Hrescs György, Iváncsics Györgyné, Novák Ernő, Koch Róbertné Csáktornya 2—2; Piander Bódi és Piander Antal Drávaszentiván, Lerch Lajos Nyírvölgy, Pepp István, Kenesei Károly, Török József, Balkányi Lajos, Taródy József Varasd, Kiss László Varasd, Rechnitzer Olga, Bask Istvánné, özv. Marinovits Jánosné, Novák Magda, Kovácsics Györgyné 1—1 K. Fogadják a nemes szívű adakozók, a jótékonycélra tett adományaikért a tan-tesztület hála köszönetét.

— **Felmentettek behívása.** A honvédelmi miniszter egyik korábbi rendelete szerint az 1894. 1899 évek között született felmentett népfelkelők bevonulni tartoznak, ezalól csak a vasutasok, hajósok és báná-szok vételnek ki. Újabb rendelete értelmében pedig a hatóságoknak egyenesen megtiltja, hogy az 1900 iki besorozottak felmen-tése érdekében kérvényeket felterjesztés cél-jából elfogadjanak.

— **Járásí Hadigondozó bizottság.** A csáktornyajárásí hadigondozó bizottság február 27-én Szilágyi Dezső járásí főszerelőbiró elnökle alatt megalakult. A hadigondozó bizottság teendője a járásí hadi rokkantjai-nak és családjaiknak, továbbá a hadi özve-gyek és árvák gondozása. A bizottság elnö-kének Hajós Ferenc dr. országgyűlési kép-viselő választatott meg közfelkialtással.

— **Táncanfolyam.** Mór Józsefné, Ador-jánné Mayersberg Frida előnyösen ismert táncitanító sógornője ez idő szerint Alsó-lendván vezet négyhetes táncanfolyamot. Husvét után Csáktornyára érkezik Méróné, hol szintén tanfolyamot rendez. A tanfo-lyamra előjegyezni lehet Balkányi Ernő csák-tornyai könyvkereskedésében.

— **A disznózsír és sertészsír maximá-lása.** A kormány rendelete alapján, mely-nek kapcsán a nyers disznózsír és sertészsír árait maximálta. Zalavármegye alispáni hi-vatala is a vármegye területére megállapította az ebbeli termékek legmagasabb árait. Eszerint kiskereskedelmi forgalomban a me-gye területén az olvasztott disznózsír kilója 15, a nyers disznózsír 14 50, a nyers sza-lonnáé 13 50, a füstölt szalonnáé 15, a pré-seletlen töpörtyűé 6 K-ért adható el. A ren-delet már érvényben van.

— **A kormány diadala.** A költségvetési törvényjavaslat tárgyalását a kormány jelen-tős diadala gyanánt könyveljük el. Nem azért, mivel az indemnitási javaslatot egy-hangulag szavazták meg, hiszen az állam-élet zavartalan továbbvitelére történt ren-dekezés, mely elől az adott háborus viszony-ok között a kormánynak még halálos el-lenségei sem zárkozhattak el. Kétségtelen és szép diadalat jelent azonban az a fő-lény, mellyel ebből a vítaból kikerült s az a biztató kilátás, melyet megnyilatkozásai az ország jövőjére, a reánk zudult háborus pusztulásból való kibontakozásunkra nyuj-tottak. Különös megnyugtatására lehet az országnak Popovics Sándor és Sztérényi József fellépése, kik a meggyőződésnek u-gyanebben a teljes fegyverzetében jelentek meg. A kormánynak Wekerle mellett ez a másik két hatalmas és európai nevű gaz-dasági szakembere ezáltal nem programot adott, éppen csak néhány előhozott gazda-sági kérdéstről mondja el hevenyészve a nézeteit. De a hevenyészett replikákból is aktora nivaló gazdasági készütség s az or-zszág materialis szükségleteinek annyira a gyökerekig bemélyedő ismerete sugárzott ki, amely a nemzetre váró nagy gazdasági át-alakulás intézésében teljes megnyugvással bízhatjuk magunkat. Nemzeti önvédelmünk a győztes harcokról mihamarább áttelep-szik közzgazdasági területre. Annak a tudata, hogy ebben a küzdelemben is rátermett em-berek a vezetőink, már félgyőzelem és erős záloga eljövendő gazdasági sikerünknek is.

— **Bücsűszó.** Mindazon ismerőseimnek és jóbarátainknak, kiktől gyors elutazásom következtében személesen elnembozódhat-tam ez uton mondog »Isten hozzád«-ot. Kovács István örvetelő, villamszerelő.

Szeretettel adományokat kér a Had-ségélyező Hivatal!

Átvétel különítménye, IV. Vácán-tca 38 sz.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinah, se imajo poslati na ime urednika v Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sándora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuštveni list za pak
izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cina je:

Na celo leto K 20—
Na pol leta 10—
Na četvert leta 5—
Pojedini broji koštaju 40 št.

Obznanu se poleg pogodbe i ta računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Saradnik:
SRÁY FERENCZ.

Rusija je pripravna mir sklopiti.

Nemška je navalila na Rusiju. - Nemška vojska je pri Rovno zvanom mestu od ruse odzela 1353 štukov, 120 mašinastih puškah i drugo kaj-česa. - 10 jezer ruskih zarobljenikov pri Rovnou. - Nemiri i betegi vu Rusiji. - Vu Bukareštu se s rumunjom za mir pogadjaju naši i nemški izposljeniki. - Na taljanskom i francuzkom bojnem polju je sve tiho. - Stare naše vojnike budu dimo poslali iz bojnog polja.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Opet se je vu prošlim tijeđu neka važnoga pripetilo vu taboru i vu politiki. Kajti rus nije hotel mir podpisati, nemški seregi su navalili vu Rusku, osobito vu onih mestah, gde vno go nemcov stanuje i gde bolševikijanci robiju koljeju mirno ljudstvo. To su nemci i na prošnju stanovnikov onih orasgov napravili, koji orsagi na granici velike nemške zemlje ležiju.

Gda je ruska vlada vidla, da se nemec ne šali, telegraferala je odmah vu Berlin i to 21 ga februara, da je pripravna mir sklopiti s nemcom, pak s nami. To je znamenita stvar, ar bi odmah mir mogel nastati a Rusijom, ako bi Nemška privoljila mir sklopiti. Ali nemec nije takov bedak, da bi rusu veruval, ar ga je ruska vlada dostaput vkanila, gda je vu Brest Litovskoj natezala sklopljenje mira. Ruska vlada je mislila, da bude Nemška svoje serege taki proti francuzom komenderala, pak bude onda rus izlehka vu Nemsku vdrl. Ali se je vkanil.

Nemška napreduje vu Rusiji s svojom vojskom 22 ga februara je prevzela Rovno zvanog ruskog varaša, gde je odzel od ruske vojske 1353 štukov, 120 mašinastih puškah vno go vlakov, jezero kolih puno s živizom. Izvan toga je više kak 10 jezer vojnikov vu suzanstvu odednali.

To je takaj jeden veliki zrok, da je ruska vlada popustila i ponizno prosila za mir. Nemremo misliti na to, da bi Nemška odmah se pomirila s Rusijom. Zasigurno bude predi reda napravil s svojom vojskom i malo na poštenje navcil bolševikijance s Trockijem, pak s Leninom skupa. Rusija predi, kak bi se nemec s njim pomiril, bude brzčas moral Livland, Estland zvane zemlje, pak Finnsku istrigauti iz teia velike Rusije pak pripoznati, da su ovi orsagi samostalne i slobodne države. Izvan toga bude morala Rusija pripoznati, samostalnost Ukrajine, koja se je vre odtrgla od ruske zemlje. Ako pak ovo nebi napravila, onda bude naša vojska branila proti rusu naše nove susede, ukrainčane. Vezdašnja ruska vlada

nema volju, da bi Ukrajinu pustila iz svojih ruk, ali ukraščani na to nikaj nedaju, ar oni pak za nikaj više nečaju s rusom držati, nego hočeju s nami vu prijateljstvu i vu dobrom susedstvu živeti. To se razmi, da se englezu to nedopada, ar neće pripoznati vrednost onoga mira, kojega smo s Ukraščinskom sklopili.

Nemška vojska s velikom brzinom napreduje vu Rusiji. Do 23 ga februara, tak vu četiri dneve je nemška vojska 100 kilometrov gliboko mašerala nutri vu Rusiju tizam do Minks varaša.

Vu Rusiji, osobito vu glavnim varašu Petrogradu nemreju nikaj vćiniti poštenu ljudi proti lopovom, tak je veliki nered. Robiju, vubijaju, s mašinastimi puškami strélaju ljudi jedni na druge. Jedne petrogradske novine su si zabilježile, da je vu Petrogradu, vu minucem pol letu 16 jezer tolvajstva, 9000 rezbijanje stacunov i 230 jezer menjsih kradjah bilo. Razbojniki su 135 ljudih vumorili. Vezda je vlada naredbu dala, da se tolvaji i razbojniki na lcu mesta slobodno vubijaju.

Vu Rusiji je jako počela haraćiti peštis zvanu beteg, vu kojem vno go ljudsta vu miru. Niti doktore, niti pateke neimaju dosta vno go okolice. Tak ne samo vu miru, trgovini i gospodarstvu, nego i vu zdravstvenih stvarih budemo mi i nemec reda morali napraviti vu tem nesrečnom velikom orsagu.

Rusija je s Rumunjskom od 19-ga počemši vu neprijateljskim stališu. Negdašnji dobri prijatelji koji su nas pojediti hoteli, su se posvadili med sobom. Rumunj je izgubil Dobrudžu, koju si je Bulgarska osvojila, pak vezda na mesto izgubljene zemlje bi rada od svojega negdašnjega saveznika rusa Bessarabiju odzeli. Rumunjska vojska vre 40 kilometrov daleko stoji do Odese zvanog besarabijsskog varaša. Rus mu neće dati Bessarabiju zbog toga je tabor med njimi nastal.

I to je veliki zrok, da ruska vlada za mir prosil. Ruska vlada vre pismeno poslala svoju prošnju za mir, ali se nebudu još rezprave od mira počele, kajti grof Czernin

naš minister izvanskih poslov i grof Kuhlman nemški državni tajnik su se vu Bukarešt odpeljali, da se za mir s rumunjom počneju pogadjati.

Tak iz toga se znati more, da se je pogadjanje za mir s Rumunjskom počelo i to je dober glas od sveobćeg mira. Avaresku zvani rumunjski general je javil englezu, da nemre s njim i s francuzom sklopiti taborski kontrakt dalje obdržati i da su okolnosti Rumunjske takve, da mora s nami, pak s nemcom mir sklopiti. Englezka pak Francuzka su Rumunjskoj na znanje dali, da nećeju pustiti Rumunjsku iz svojih ruk, i da nesme naposeb mir sklopiti s nama. Kaj basni protestiranje engleza, pak francuza, ako je rumunj prisiljen da mir sklopiti.

Rumunjska vlada je pismeno na znanje dala našoj i nemškoj vladi, da bi se rada zbog mira pogadjati. Iz Beča javiju, da fresko nebudu s rumunjom do mira došlo, ar bi Rumunjska rada nekaj iz Bessarabije i do mrti i celu Bessarabiju dobili. Ali proti tomu je Magjarska, kak i Austrija; ar kak bi to moglo biti, da bi mi onomu narodu kaj voščili, koji je tajno proti nam delal, na nas navalil, onda b't bil, vezda pak iz srca nedrži s nami, nego samo za to prosil mir, ar mu zlo ide.

Na taljanskom, niti pak na francuzkom bojnem polju nikaj znamenitoga nema.

Najnovesi glasi veliju, da se nemci, niti mi nebudemo više s Trockijom pogadjati, nego budemo ruskoj vladi poslali naše zahtève, pak onda ako privolji rus, bude se mir sklopil, ako neprivolji, bude nemška vojska dalje mašerala vu Rusiju. Rusi su prisiljeni da podpiseju naše zahtève, ar se vezda druge okolnosti, kak su onda bile, gda su se vu Brest-Litovskoj pogadjali.

Niti s rumunjom se nebudemo dugo pogadjati. Ako budu naši izposljeniki vidli, da rumunji natezati hočeju rezpravu, kak su rusi vćinili, onda budu jih drugač prisilili, da se pogodju s nami. Ufati se moći, da je Rumunjska previdla, da za nju neima drugo, kak ćutili, pak lepo podpisati kontrakt za mir.

Vu bečkom orsačkom spravišču je ministarpredsednik govor držal i na znanje dal ablegatom, da naša vojska ne bude s nemskom vojskom vu Rusiju mašerala i da ne bude naša vojska vu Ukraninu se vojuvat išla.

Iz Petrograda pišeju, da bude se Trockij zahvaliti moral.

Njegovo Veličanstvo je izrazil pred jednim bečkim biskopom, da bude stare vojnike kak bu moguće iz bojnog polja dimo poslat. Njegovo Veličanstvo naš kraj je prijavil, da se to slobodno na znanje da.

Dimo iz robstva.

Minući tjeđen jeden jako lépi dan dvě jezero domorodca je došlo dimo vu Debrečen Svi su vu Ruskim zarobljeni bili. Razmi se da veliko veselje je bilo on dan vu Debrečenu. S bandami su čekali siromake, koji su tak dugo ne vidli svoju domovinu. Bilo je kušvanje. veselje, žalost i suzih Vu jedni minuti sve skupa. Zarobljeniki povedali su da su iz robstva skočili. Dalko iz Sibirije su došli. Tri mesecov su pešice putovali vandrali po veliki zim, po meternim snegu, po takvih putov po kojih se na stotine vukov potepalo. Tri mesecov su terpeli zima, glada i svakojačke muke, doklam su do naših dekungov došli.

Povedali su naši sibijski domorodci, da iz vilike Rusije od svi stranih sdigli su se zarobljeniki, na koje već ne paziju kozaki i na veliki čopore ideju proti domovini, za koju su tuliko morali preterpeli.

Ne bantuje je već ništi, slobodno ideju, kam hoćeju. Čovek je ne bantuje, ali bantuje je velika zima, silni vihari, glad i svakojačke druge nevole, za kakve mi ovdj doma niti ne senjamo. Bežali bi, kak zajci, ako bi mogli, samo da skim pređi bi dimo došli. Ali pešice vu velikim snegu neje moći se žurit. Dvě tri leti su terpeli robstvim, steškim srdcom, gladni podrapani žalostno vle-

čeju za sobom trudne i zmučene noge. Pata nezna vu tudjem orsagu, zablodiju sim, tam. Na smrt trudni i zmučeni se približavaju kevojemu domu, da ga barem još jedenput vidiju.

Mi sdalka jim puaujemo ruke, krečimo hodite, žurite se dragi naši žalostni vojniki. Prosimo Boga, naj vam bude na pomoć, naj vas objati, da srečno dojdete svi skupa k svojoj ostavlenoj hižici.

Na hiljada i hiljada vandraju proti domu. Imamo nadu, kak vu Brest Litovsku podpiseju mira, na fletnoma dobimo dimo više sto jezer zarobljenika. Onda već i željeznice budo odprte i tak hitreše budo mogli putovati oni, koje mi tak žalostnim srdcom čekamo.

Na kratkoma to hoćemo iz čistoga srđca, da naši ruski zarobljeniki, kad dimo dojdeju, svi najdeju svoju domovinu, svoju familiju i božjega mira Svakomu na pomoć moramo biti, niti iz jedno ga se nesmemo spozabiti. Koj nema stana, stana mu moramo dati, koj je betežen, vratiti ga moramo. To budo sad naše svete dužnosti.

SVAKOJAČKE NOVOSTI.

Praskaju mašin puške vu kievu. Nemske čete ravno su za vremena počele napredovati vu veliko Rusiju i ukrajnu, da tam nekakvoga reda napraviju, Tak vu Veliki Rusiji, kak i vu Ukrajni sve se je dodna spreobrnulo. Grabežljive bande hodiju po varaših i sve sporobijo Po vucih, koga samo doruk dobju odmah ga porobiju. Premogućnisi stanovniki čete tjeđne ne ufaju se iz hiž vun genuti. Vrata za delaju, da tolvaji nemoreju iz nenada vu hižu vdrli. Željeznice sve su zaprte, niti jedna ne vozi. Ako soldati hoćeju putovati, skup složiju jednoga vlaka, primeju jednoga mašinista i presiliju ga da vlaka vodi. Po dereju barake stēm kuriju lokomotiva, ako pak jim drva sfaliju, opet po takvim putu

si prebaviju hranu za lokomotiv. Lapora ga nigdi neğa.

Kruha takodjer strahovitno stradaju. Peki nigdi ne pečeju. Nekoja hiža ima pečnicu, tam pak takvoga kruha pečeju, da neğa moći pojeati. Zarobljeniki, koje su širom rezpustili, takodjer jako stradaju. Fabrike sve stojiju. Samo vu nekoji fabrike delaju težaki, ali ne za gospodara, neg sami za sebe. Neje rédko, da podrapani vandravci po pedeset jezer rubelov imaju prisebi.

Vu varaših od ranoga jutra, do kėsnoğa večera podjednoma strélaju. Kievski begunci povédaju, tam čeli dan rusiju mašin puške. Stanovniki sdvojeno čekaju nemske čete da je oslobodiju od razbojnikov.

Željeznice činovniki već četiri mesecov su ne dobili plaću. Telegrafirati neje moći nikam. Samo žotimir je moći telegrafirati, ali i na ovi liniji skoro svaki dan pokradneju drot. Orsački i drugi činovniki jako su vu zločestim položaju i vu velikim strahu Stanovniki međ sobom su složili nekakvo gardu, koja bi na red morala paziti, ali ovi gardisti po kmici ne ufaju vun na vucicu.

Stanovniki na čele čopore ideju prek naše linije. Međ kozaki i međ bolseviki svaki dan su kervave bitke. Kozaki stražiju magazine i skorom svaki dan krv teče okolo magazinov, koje bolseviki porobili hoćeju.

Vu odsnutrešoji orsag nemoguće je iti. Ako se i gene šteri vlak, dalko nejde. Mašinu zastaviju i odmah počaeju votume davati, kam budo išli, na desno ili na lévo. Koj neče prevoliti ili tam, slobodno pešice ide.

Mir. Vnedelju vzorju okolo črtle vure su previdli ruski vodji, da ne seje moći s nemci saliti i odlučili su, da ksemo prevoliju. Za par minut letel iskreni telegram vu Berlin, Beč Sofiju i Konstantinapolj. Hodite opet vu Brest Litovszk, podpiseimo kontrakta za mir. Lenin i Trockij, koji su dobro razmili, kak treba mira zadržati, na jed-

Za znati i za zabavu.

1.

Kaj nas koštaju zarobljeniki?

To su vre vnogi pitali i znati željeli, zato budemo po pravici tak kak zaistino je povedali našim čitateljom.

Vu Austriji i Magjarskoj ima svega skupa okolo jeden million zarobljenikov. Strošek ovih po jednoj glavi svaki den košta 90 filterov, to je na jedno leto 320 million kurunah. Straža koja pazi na njih, svaki den košta 250 jezer kurun, to je na leto 90 millionov kurun.

Postelina i gunja za pokriti se, po osobi 30 kurun košta, to izbije čez leto 30 millionov kurunah. Menjše potreboče za zarobljenike po personi 6 filterov koštaju to je za jeden million zarobljenikov 30 million kurunah. Oprava svakoga zarobljenika košta na leto 100 kurunah, to je svega skupa 100 million kurun.

Logeri za zarobljenike po personi koštaju 300 kurunah; i to izbije 3 millionov forintih. Ako to sve skup računamo, vidli budemo, da nas jeden million zarobljenikov 860 million kurunah košta na jedno leto.

Vu delu je 400 jezer zarobljenikov, koji su vu našoj državi rezdeljeni. Vrednost posla ovih se more na den po osobi 3 ko-

rune računati. Ako računamo na jedao leto 200 poslenih dnevoj, to je onda na jedno leto 360 million kurunah vrednosti.

Tak dohodek bi bil 360 millionov, izdatek pak 860 millionov, onda je zgubiček 500 million kurun. Tuliko tojest 500 millionov — nas koštaju zarobljeniki vu celom letu. Niti ovi 500 millioni nisu čisti zgubički, ar baraki, vu kojih stanuju zarobljeniki, se moreju za drugo kaj hasnuvati ili pak se prodati moreju. Izvan toga neprijatelj gda se mir sklapi, mora povrnuti stroške i opravu za svakoga zarobljenika.

Kaj se zarobljenikov tiče, to zna svaki, da rusi pomalen delaju, ali su dobro dužni delavci, koje je moći na kokov goder delo hasnuvati. Rusi radi delaju, koji su osvedočeni, da za svakom, betvom pšenicom, koju za nas žnjeju i za svakim kamenom, s kojim naše pute popravljaju, s jednim korakom jih bliže duprinešuju k miru, koj jih njihovoj domovini nazaj daje.

Od zarobljenikov srbov malo dobrog moći reći. Više potrebuju, kak rusi, radi se pobunjuju i vu svakom pitanju skup držiju. i s potrebočami ne posebe, nego skupa stupiju gor. Ostro jih moramo držati i nisu vredni, da bi se zafali vu nje. Samo s velikom strogošćom jih je moći pri delu hasnuvati.

To sve i službeni izjavi dokažuju.

II.

Zakaj nije dober magjar rusu?

Vu jednim honvédkim špitalu su jednoga ruskoga zarobljenika vraćili. Oranjeni rus koj je stražamestersku šaržu imel, je rajši pri nas zarobljenik i oranjen bil, kak pak vu svojem regimentu podčastnik. To niti nije tajil. Negdi si je priskrbel vu ruskom jeziku napisanu knjigu i navčil se je vre nekaj magjarski. Rad je takaj i govori magjarski.

Jeden doktor je zapital:

— Kakov je vojnik nemeć:
— Nemeć je dober vojnik — odgovori rus.

— Kakov vojnik je francuz? — pita doktor.

— Francuz je dober vojnik, — veli rus.

— Kaj pak rus? — pita dalje doktor.

— Rus je dober vojnik, — odgovori rus.

— Kaj pak magjar? — pita doktor.

Rus pred sebe drži ruku, pak preplašeno odgovori:

— Magjar nije dober vojnik.

— Pak zakaj nije magjar dober vojnik? — pita ga doktor.

— Ar jako pika! — odgovori zarobljeni rus.

put jakom se počeli žuriti, od njih samo Eichoru i Sinsingen generala nemške čete se žuriju bole Dvestodeseet kilometrov su nemci napravili pet danov i već u Pskovu stojuju pet danov dalko od Szentpétervara. Stojiju, neje to dobro rečeno, letiju dale i ako Trockijova ruka mudna bude u Breszt-Litovsku, onda se lahko pripeti, da mira u Szentpétervaru budu podpisali.

Lenin podpiše, ali što drugi, svejedno jerbo bolševiki jako po pjesem stojiju od potlam, kak se je nemški front genul od Riga, do Pripjeta. Na sreću jim je, da nemcom neje jako vola reda delati vu uzbujeni Rusiji, barem to jako čekaju stanovniki, kojim se svako minuto življenje na laso verti od potlam kak su bolševiki na kormanu.

Hertling nemški kauceiar opet je iz rekel, de nemci nećeju se nastaniti vu Livlandu i Eszlandu. Vu Engleziji opet su nastanili, kad su to čitali. Englezke čete zaba dav se muciju vu Aziji pred Jeriko varašom i poleg toga englezi morali budo za ruskom pešdom iti na ishodu.

Vu ovi minuti neje to najvažneše. Vu ovi minuti samo od toga se more spominati da s Rusijom se je mir sklopil. Nemškoga ultimatumu morali su posluhnuti vu Szentpétervaru i morali su privoliti k miru. Vu Breszt-Litovsku samo još nekakve menjše stvari moraju med sobom obaviti. Mi tak mislimo, da već nikakve rezprave nebudo vu Breszt-Litovsku. Gospon Trockij sam se bude žuril, kak bude se samo mogel. I jeden dan hitro se bude posušila ona tinta, skojom su kontrakta podpisali surbo mira.

Medtem toga i vu Bukarestu s pogodaju i moremo reći, da dvē jezero kilometrov dugi front na ishodu već je čist. Po ishodnim miru mora se i zapadni mir genuti. Ako pak se gene, ravno tak bude napredoval, kak strahovitni nemški vojniki. Vu Versaillesu još podjednoma kričiju, da dale budo tirali boja. Ali francuzki ministerpredsednik neje čela Francuzka i Lloyd George

neje čela Englezija. Mi stalno verujemo, da predi, tak se Hindenburg bude svojom strahovitnom vojskom genul, francuzki i englezki narod, koj tak želi mira, sam bude na g'as zakričal: Halt!

KAJ JE NOVOGA?

Iz taljanske.

Listek je pisani
Vu Taljanskoj zemlji,
V malo Medjimurje
Jesmo ga poslali.

Idi listek, idi,
Od ruke do ruke,
Pak nam sve pozdravi
Naše domoročce.

Koji stanujuju
V malim Medjimurju,
Koji se i negda
Za nas zmislujeju.

Vežda smo daleko
Vu Taljanskoj zemlji,
Gde nam vre cveteju.
Klinčeci črleni.

Kilnec je dišeči.
Ali da teško mi
Do njega doseči,
Vrt je ograjeni.

Vrti su vu Taljanskoj
S cvetijom ograjeni,
Ke smo vnoji mesti
Doš potamlali.

Šume su zelene,
S drotom ograjene,
Faliju tam fioe,
Male pevavice.

Svi se okinčimo,
Gda naprej idemo,
Taljani se boju,
Pak dalje bežiju.

Nema već junakov,
Kakvi su •huuzasi,
Hrabro vujujeju.
Niti jen se neplaši.

Lēpo Medjimurje,
Snēgom si pokrito,
Dosti žalostno je
Za nas junake to.

Ar videt nemremo
S negom pokriveno
Tvoje bēlo tēlo.
Svi te pozdravljamo!

Na taljanskim frontu

Novak Andraš.

— **Grabežno umorstvo.** Vu Fehérdi (Koložvarmegijje) zvanoj občini, je jedna, iz sedem članov stoječa banda Biener Abraham krečmar, njegovu ženu i pēlnajst lēt staroga sina, vmorila. Zločinci su 16 jezer korun peneze i nogo vrdnosti odnesli. Žandari ne su još mogli njim na trag doiti.

— **Čolvaj vu dvorskoj kapelici.** Róth Alajoša žena v Budapesti se je tužila pri redarstvu, da vu dvorskoj kapelici, dok se

je pričesćala, je mešci njoj muffa s penezi vkral.

— **Dr. Zalán Gyula** orsački zastupnik medjimurski sin, koj je kakti oberlehtinanc vu rusko sužanjstvo opal, je pobegel iz Rusije, pak je prošli tijeđen s težkom mukom dimo v Alsódomboru dose. Vu Kanizsi, vu Kotoru i vu Al-óomboruju su ga srećano primili i pozdravili. Gospodin dr. Zalán bil je 4 letah vu krasnojarskom logoru, kojega su rusi za oficire napravili. Vu tem logoru je 5000 naših oficirov. Gospodin dr. Zalán si je prostu rusku vojničku opravu priskrbel, pak onak se na put spravil i pelati se dal po željeznici kakti ruski vojak prama medji vu boj. Gđa je vre blizo svojega cilja bil, su zavedili, da je begunec. Vu rest su ga hitili, gde je morat drva čepati. I odonut je vušel i do granice došel, gde je ruska vojska vu svojem logom i vu svojih dekungih Ovdi ga je jeden ruski foringš za dobre peneze prek dekungov odpejal skrtoga i onak je do nemške dekunge došel. Nemci su ga onda dimo poslali. Gospodin dr. Zalán prepoveda, da onim našim vojnikom, koji su vu Rusiji vu sužanjstvu i delati moreju, dobro ide, ali koji su betežljivi, ili slabi, one nasi oficiri podpomazeju s opravom, pak s penem.

— **Vlahi su osvojili Izmaila.** Iz Szo-fija javiju, da su rumunske čete Izmaila varaše osvojili, na kojega su prije 47 srpance strelili.

— **Kaledin vu Peržiji.** Iz Petrograda pišeju, da je Kaledin general v Peržiju pobēgnul, jerbo su se kozaki na Donskoj okolici pobunili i Kaledinu protivili se.

— **Poljaki su osvojili Szmolenszk i Vitebszk varaše.** Boj je dva dana trajal, vu ovim boju su i poljski kanonēri harćovali pod zapovedničtvom Loznievski generala.

— **Jedna poljska četa** je pri Globin varašu oružje prekdala poljskim sovjetskim četam. I one oficire su vun dali poljske čete, koji su se skrivali, oficire su onda vhitili.

— **Zbiti su rusi.** Hamburgske novine

III

Pripovest jednoga vanjkoša.

Vu selu su na znanje dali, da su za vojsku vanjkuši potrebni, koj više ima, naj da.

Vu obcinsku hižu dojde jedna šterkinja pak pita notariuša, je li bi mogli čekati par dnevov s vanjkuš.

— More se čekati par dnevov, — reče notariuš ali za par dnevov treba vu varaš v špital nesti vanjkuša, ar ono, kaj se je vu selu skup pobralo, bude se vre zutra vu špital odpejalalo.

Za nekoliko dnevov stupi šterkinja vu varašu ležećim špitalu pred doktora s jednim vanjkušom.

— Odkud ste donesli toga vanjkuša? — zapita doktor.

— Iz susedno selo, — odgovori šterkinja.

— Pak zakaj neste dali notarijušu, koj je druge vanjkuše pri vas skup pobral? — pita doktor.

— Zato prosim, — odgovori šterkinja, ar sem ja siromaška šterkinja, pak vanjkuša nemam. Nego sem na gmajni nabrala tuliko perje, da sem mogla jednoga vanjkuša napraviti i to sem donesla pod glavu oranjenih vojnikov.

Kulikopnt se je morala siromaška šterkinja nagnuti za svako perje na zemlju,

dok je na gmajni pomalen za jeden vanjkuš potrebno perje skuppraviti mogla.

Je li je na svētu lepši i dražeši vanjkuš, kak je ov vanjkuš?

IV.

Zabava.

Bitki je kraj bil. Saniteci su hodili na bojnomoj mestu, gde su mrtvi i pležerani vojniki ležali. Na jednom mestu je ruski doktor dva pležerane ruse našel, koje je previziteral. Vizita nije bila stroga, samo tak, ba bude kraj ar pležerci su još živi bili, ipak je doktor rekel sanitecom: Ovi dva su mrtvi, treba jih na mestu ostaviti. Budu došli težaki, koji budu jih zakopali.

Za malo vrēme su iz špitala takaj saniteci došli pregledat bojnog polje i izkali, je li nebi našli pležerane vojnike. Ovi saniteci su spazili, da oni dva vojniki još živiju, za to su jih na noseću postelju deli, da budu vu špital nesli te oranjene vojnike. Gđa je spazil doktor, kaj saniteci delaju, ide k njim, pak veli:

— Kaj hoćete s ovimi mrtvimi?

— Prosimo, veliju saniteci, — ovi su živi, mrtvi bi jih mogli zvraciti.

— Kaj to hoće biti, vi bedaki! — zakriči doktor. Ako višesa oblast veli, da su mrtvi, onda su mrtvi. Vi osti, višesa oblast bolje zna to, kak vi bedaki.

Oranjene i žive vojnike su morali saniteci na mestu ostaviti.

V.

Svoju krv je dal pajašau.

Vu jeden kanizki špital su jednoga jako oranjenoga i slaboga vojnika dopeljali, koj je vnojo krvi izgubil. Regiments-doktor je videl, da nebu živ ostal ov oranjeni vojnik. Izvan, ako bi vu njega iz nekoga drugoga krv pustili. Doktor reče k jakšim i zdravēšim oranjenikom:

— Ako bi se našel, koj bi iz svote krvi dal ovomu vojniku, onda bi ga mogel osloboditi, da nebi vumrl. Koj hoće svoju krv dati njemu, naj se javi.

Na regiments-doktorove reči su svi jakši i zdravēši pležerci izstupili iz reda, pak se javili doktoru, da bi svoju krv dali pretočiti vu slaboga, oranjenoga vojnika.

Doktor je jednoga jakoga črlenoga vojnika izebrał. Njegova krv je pustil vu žue na smrt oslabljenoga vojnika, koj je potlam k sebi došel i ozdravil.

VI.

Za kaj su rusi navalili na našu domovinu?

Gđa se je tabor počel, francuzke novine su pisale, da treba najprvlje Magjarsku osvojiti. Ako bude Magjarska prevzeta i osvojena onda bude taboru kraj, ar je

javiju, da ruska člena garda je pri Tam-mersforgu bitku zgubila. Rusi su vu ovoj bitki trijezer vojnikov zgubili.

— **Bogata Amerika.** Amerika je do konca 1917. léta Engleziji 245, Francuzkoj 1 jezero 285, Talijanskoj 500, Rusiji 325, Belgiji 77, Srbiji pak 4 milijun font sterlingov posudila. (Jeden font sterling poleg naše penoze zbjije: 24 korun)

— **Englezka vojska** je vu minućem létu 9 sto jezer vojnikah zgubila.

— **Jednoga kapelana žalostna igra.** Klinghammer Miklós kapelana su k jednomu betezniku dozvali, v Szarvasa da ga spoveda. Kapelan je svršil svoju dužnost i med tém on je dobił betega i za neštere dane je vumrl.

— **Na zapadnim frontu.** World zvane englezke novine pišeju, da sve tak kaže, da budu nemci na zapadu veliku ofenzivu počeli. Na dalje piše, da tak misli, da ove bitke budu v ovim boju zadnje bitke.

— **Vkrali su jednoga vaggona duhana.** Szegedinško soldačko redarstvo je vlovilo Tordai Daniel i Ürmös Janoš bégunce, jer su ovi Szalai Šandorom na szejedškim kolodvoru čeloga vaggona duhana vkrali, i duhana med soldatom za fal penoze prodali. Szalai je skočil. Tordai je spoznal vkradljivost, ali Ürmös taji

— **Samoubojstvo.** Somogyi Janoš palčki postamešter se je na smrt strelil.

— **Abdul Hamid je vumrl.** Iz Konstantinopolja javiju, da je Abdul Hamid negdašnji turski sultan februara 10 ga vumrl. Sedemdesetpet lét je živel negdašnji sultan koj je črez trideset léta bił turski vladar. Vu 1908. létu su ga s tronša vhitili jer je jako silno vladal. Abdul Hamid eksultana su onda vu Beglarhek zvani grad interněrali. Potlam su ga na njegovu prosnju v Villa Alatinj spravili. Kud se je počel baikanski boj, na novoma je v Konstantinopolj došel. Abdul Hamida su turćini s velikom paradom zakapali.

— **Samoubojni vlastelin.** Almásy Béla debrecenski vlastelin se je februara 11-ga po poldan v Budapešti vu Imperial-hotellu v glavu strelil i odmah je vumrl. Zrok je nepoznat.

— **Kraljski par Belgije na talijanskim frontu.** Belgijski kraljski par su se od februara 6 ga — do 10 ga na talijanskim frontu zadržavali, pogledali su fronta i s talijanskim kraljskim parom pohodili ju vekse varaše.

— **Scserbacseva su vhitili.** Iz Londona javiju, da su Scserbacsev ruskoga generala, kad je v Kiev dolazil, vhitili.

— **Samoubojnik.** V Budapešti, su dve žene samoubojnik postali. Bakonyi Istvanova žena 24 leta stara žena i Davidovits Adel 18 leta stara devojka su čemera pile. Vumrle su.

— **Cunel med Europom i Aziom.** Turski korman hoće med Europom i Aziom jednoga mosta i izvan toga jednoga tunela dati zidati

— **Samoubojni leitinand.** Dr Herzog Elek trenleitinand se je v Budapešti v njegovom stanu v prse strelil, Branitelji su ga s ležkim ranami v Uj Szent Janoš — špital spravili.

— **Vlovljeni begunci.** Ujpeštski detektiv vlovili su Berecki Šandor zvanog bégunca i njegovoga pajdasa, koji su već kroz tri tijeodne v Ujpešta Rakospaloti i Pestujhely na roznih mealah već kak četrdeset ple nili i kasse razbili.

— **Disar hakti varalica.** Budapeštsko redarstvo je vhitilo Kaján Jožef dnevnica, koj v Kispeštu pri sudcu služi. Ov dnevnica je od jednoga sluga 1000 korun kapora gori vzel na jednu hižu, koju je on slugi za deset jezer korun prodal. Potlam se je saznalo, da je h:za niti ne njegovoga bila,

— **Bezobrazni tat.** Rémi Artur je prijavil budapeštskom nadkapitanstvu, da ga je jedan lukav tolvaj pokral. V jutro je došel iz Beča. Na njegovom stanu predpoldan

je najvil jeden mladi clovek, koj je njemu jednoga važnoga i žurnoga lista štel prek-dati. Natar su ga spustili v ložnica. V listu je pisano bilo, da jeden Klein svani clovek žurno prosi njega v Fészek — kavanu. Rémi je ne poznal toga Kleina i očitoval je mladomu cloveku, da ne bude išel v kavanu. Nepoznati je na to oproštenje prošil i odisel. Naskoro spazil je Rémi, da mu je bugjelar izniknul. V bugjelar su vazoše pisme i do tristo korun penoz bile. Redari vendar išeju tata.

— **Ogenj vu fabriki.** Februara 14 ga v zori je v Budapešti v Hoffman — zvanog fabriki, vu kojoj rame za vrata i obloke delaju, ogenj postal. Vatrogasci nikak ni su mogli fabriku branili. Fabrika je zgorela. Kvar je veliki.

— **Hvarecu ministerpredsednik.** Rumunjski kralj je Avarescu generala punomočil, da nek složi novoga Rumunjskoga kormana.

— **Amerika vu ratu.** Sve amerikanske uovine pišeju, da Amerika s celom jakostjom stupa v boju. Novine i gubitke već javiju.

— **Rada svetoga boja oglasi proti bolševikom.** Matin zvane novine javiju, da centralna rada, koja je još navek vu Kievu, vu jednoj proklamaciji svetoga boja oglasi proti bolševikom,

— **Ratni izdatak.** Englezija do vendar 143 miliard dvěsto milijun frankov potrošila na rat. Jeden frank ima poleg naših penoze 95 filér vrednosti.

— **Imenovanje.** Njegovo veličanstvo Károly magjarski kralj je Popovics Šandora za financministra, a gróf Serényi Bélu za poljodjelatvenoga ministra imenoval. Novi ministri su svoju službu već prek vzeli.

List od života junaka.

Hvaljen budi Jezus, ki je svemogući, Vu njegovu ime pišem putujući.

magjarski orsag granarium čele Austrije i Magjarske monarhije, koj orsag izdržava s žavezom čelu austrijansku i magjarsku vojsku.

Naši neprijatelji su rusu dali za zadacu, da s kim predi osvoji Magjarsku. To je zrok, da su rusi s velikom i silnom vojskom vrdli vu našu domovinu odmah, gda se je tabor počel.

Moremo gizdavi biti, da svi naši i nemcovi neprijatelji na tak visoko čeniju i da se s svom silom trsiju osvojiti našu do movinu.

Ali i mi znamo, kaj je Magjarska vrd na! Pak zato smo ju tak branili, da rus nije mogel prek Karpatov dojt i osvojiti naš orsag.

VII

Muž i vura.

Žena: Tak kesno si dimo došel, pak k tomu vu takvim pijanim položaju.

Muž: Im je stopram deset vur.

Žena: Ne vidiš, da vura tri kaže.

Muž: Nemrem te razmeti, kak mores ti vuri bolje verovati, kak svojemu mužu?!

VIII

Nekaj od Amerike.

Ako se od Amerike govori i čita onda

redovito na onu Ameriku mislimo, koja na severu leži, ar je ova najbogataša i koju za slobodnu državu držju. Ova strau Amerike tojest Zjedinjene — Severo Amerikanske države nesu bile navek tak samostalne, kak su vendar. Pred 130 letah su englezi ovdj gospoda bili. Oni su podjarmili ove orsage Sve su odzeli od njih, kaj su si ovi pris krbeli. Koj nije platil, njega su osanjali, bantovali i takaj vu rešt zaprl.

Pomalen su se ovi amerikanci navol jili englezki jarem, pak pod vodstvom Washingtona i Franklin Benjamin, koji su jednostavni delavci bili, a njihovi vojniki sami dobrovoljci, pobunili su se i zbili englezke šerege, koji su reda došli delat vu Ameriku.

Za tem je Severo Amerika samostalna postala. Zbog dobrih zakonov se je iz Europe pućanstvo vu Ameriku počelo seliti. K tomu i zbog toga, ar je tam vno go neobdelanog zemlje i šume bez gospodara bilo. Vno go zlata se je takaj našlo tam. Onda su se veliki varši zazidali vu Ameriku. Vno go posla je tam svaki našel i koj je delati hotel i marljiv bil, vno go si je mogel zaslužiti i priskrbiti.

To je i zato lahko išlo, kajti je svaki clovek jednoga juša imel. Tam nesu bili hercegi, niti grofi, niti baroni, niti plemeni-taši. Koj je već mogel delati i koj je spa-

metneši bil, on je veksi gospon bil. Iz svih orsagov se je žurilo siromašna ljudstvo vu Ameriku, zati Bože i od nas iz Magjarske je vno go odislo takvih, koji nisu doma živeti mogli.

Poljeg amerikanskih zakonov je svaki i najsiromaškesih roditeljev sin mogel postati makar i prvi clovek vu Ameriku i to prezident države, koj je tam takov, kak pri nas vu Europi cesar, ili kralj. Ali ipak vu Ameriku je najveći gospon penoz. Koj amerikane vno go penoz ima, on je ravno tak napuhnjeni kak su oni englezi bili, koje su prededi vendaršnjih amerikancov zbiti, pak iztirati morali iz Amerike. Zbog toga vno go trpiju oni naši i nemski izvandrani od ovih amerikancov, kajti naši i nemski izseljeniki nečeju svoju staru domovinu pozabiti.

Vendar velike amerikanske fabrike za dobre penoze pošiljaju našim neprijateljem štuke, municije i s njimi držju, ar samo s njimi moreju gšefte napraviti. Najveć trguje s Amerikom Englezka, kajti najbliže leži k Ameriku. To je zrok, da amerikanci veliju, da englezka ima pravo. Pri amerikancu je penoz istinitost i pravica.

Vendaršnji amerikanci su se jako oddaljili od svojih prededov, koji su negda vovjuvali proti englezu za svoju slobodu.

Gde si sprejavamo vnoge duge dneve.

Ti Bože ljubeni svi smo tve stvorenje,
Vnogi nam je bilo tužno pripečenje,
Svakomu je srce žalostno postalo,
Hajd vu Albaniju! kada nam je došlo.

Kada sam vre došel v kraljevci k mašini,
Tam sam se rezišel s otcóm, majkom svojom,
Žalostna je majka, prez sina ostala,
Koga mort nej za svu Albaniju dala.

Teško sam ostavljal otca, majku svoju,
V Medjimurju malom, prilockom kotaru,
Otec s majkom plače, nemre mi pomoči,
Za sinekom misle vudne i vu noći.

Kak se nej plakala ovakova mati,
Koja mora sina v Albanskoj deržati,
Jednoga je mla, toga su joj zeli,
Koga su z Belgrada vu Trpsko pošlali.

Ovakovi majki žalosti su bile.
Da je na smrt dala jedinoga sina,
Siromaška mati, kak si suze briše,
Ar se već nenadja, kaj ga vidla više.

Moral se bum takaj s drugom rezdrožiti.
Z junackoga srca za navěk zпусти.
Mort bum zakopan med tursko kamenje,
Gde nam imel tužen nikakvo znaménje.

Teško sam si zdehul iz srca glubline,
Žalostjom sam dhajal od sve domovine
Zabada v bi brisal svoje suzne oči,
Z vun Boga dragoga ne mi je pomoči.

Gda smo se vu Belgrad varaš dopeljali,
Velki oficiri s nami se štimali,
Decembra meseca dneveka osmoga,
Srce mi se plače d žalosti i tuge.

Za navěk nesrečne belgradske kasarne,
Poleg njih su vnoge majke sine kvarne,
Koga to dopadne, kaj mora v nje iti,
Onomu se nemre domaj veseliti.

Zapoved smo takvu morali zveršiti,
Od svēta smo došli kakti pravi brati.
Z magazina su nasu i opravu dali,
Majur s obersterom jesu poljeg stali.

Sto i dvajsti oštrih v »borgyu« smo zmetali,
S njimi su nas v srpsku granicu poslali.
Na zadnje sam dobil pušku, bajunetu,
S njom se ve najbranim po širokom svetu.

Žalostno smo išli v srpsku zemlju ovu.
Gde je vnogi stigel naglu smrt gotovu.
Ovak si zapiram svoje govorenje.
Ovakvo je bilo celo pripečenje!

Vu Albaniji Maltarics János vojnik
iz Murakiralya.

108 31

Csak

Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat

használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyá-
rosok Szeszfinomító Részvény-
társaság, Nagykanizsa gyárt-
mányából, mert

felülmul minden külföldi
gyártmányt.

KÉPES LEVELEZŐLAPOK

nagy választék-
ban kaphatók:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
könyv- és papikeres-
kedésében
CSÁKTORNYA.

Eladó

kikészített 9 róka-, és 2 vidrabör.
Wirth László
tanitónál Bottornyan.

Hengerszék hengerek rovatkolása és csiszolása

leggyorsabban a téli hónapokban eszkö-
zölhető, küldje tehát hengereit azonnal a

Magyar Motor és Gépgyár Részvénytársasághoz, Szombathelyre.

Kézidarálókat,

*szecskavágókat, járgányokat,
kukoricamorzsolókat, ekéket,
vetőgépeket, cséplőgépeket,
kaszákat, aratógépeket* és min-
denfajta *mezőgazdasági eszkö-
zöket* szállít a legerősebb és legolcsóbb
kivitelben

Lukács Lajos és Társa

Budapest, V., Szalay-utca 2.
(Falk Miksa-utca sarkán.)
Mezőgazdasági gép, műszaki elektro-
technikai üzlete

Telefon interurbán 51-33.

Ručne žrvnale,

*pluge, sečkare, mašine za
repo rezati, vitle, mašine za
kuruzu ruždžiti, mašine za se-
jati, mašine za mlatiti, kose,
mašine za kositi* i svakojačko
gospodarsko orudje vu najtaleši
čeni trži

Lukács Lajos és Társa

Budapest, V., Szalay-utca 2.
(Falk Miksa-utca sarkán.)
gospodarskoga orudja štacun.
Telefon interurbán 51-33.

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét
a rovatban díjmentesen
közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét
a rovatban díjmentesen
közöljük

<p>Borkereskedő: Mayer Károly Csáktornya</p> <p>Börkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Mádsadi Nándor Csáktornya Mészáros Sándor Csáktornya</p> <p>Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városkő épület</p> <p>Divatárúházzal: László és Brodnjak Stridóvár</p> <p>Fényképező: Mészáros István Csáktornya</p>	<p>Férfi szabó: Iváncsics Ignác Csáktornya</p> <p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (közén, fazén, magvak és a »Műtrágyát Értékesítő- Szövetkezet« raktára Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mészáros J. Csáktornya Strábia Testvérek Csáktornya</p> <p>Kávéház: Prückler K. Zrinnyi kávéháza Csáktornya Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya Deutch Jenő Csáktornya</p> <p>Kötélgyártó: Petrics Ignác Csáktornya</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p>	<p>Óras- és ékszerész: Pollák Bernát Varaždin</p> <p>Szállító és deszkakereskedő: Löbl Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Uri- és nőidivat, játék- és dizsművész: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Bernyák Károly utóda Binder Károly Csáktornya</p> <p>Vendéglők: Prückler Károly Csáktornya Pecsonnik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutch Jenő Csáktornya</p>	<p>Kelemen Imre Csáktornya Deutch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bagola István vendéglője »A vasúthoz« Csáktornya Singer Salamon Kiszabadka Sőjtöry János Drávanagyfalu Novák József Drávanagyfalu Deutch Adolf, nagyv. Drávavásárhely Leitmann Bálint Szentilona Baumhack Rezső Szentilona Reiner János Ráczanizsa vegyeskereskedés, Petánczi savanyúvíz közponi raktár és szállítási vállalat Hódosi Vilmos déli vasúti vendéglős Csáktornya Schrey György Csáktornya Zrinnyikülváros Stefics Rezső vasúti vendéglős Kotor</p>
--	--	---	--